

Bonyolultságelmélet gyakorlat – 07

Formulás visszavezetések I.

SAT

- **Input:** φ konjunktív normálformájú formula (továbbiakban CNF)
- **Output:** kielégíthető-e? (Azaz lehet-e úgy értéket adni a változóinak, hogy a formula igazra értékelődjön ki?)

A SAT NP-teljes.

1. Feladat Mutassuk meg, hogy az **1-HÍJÁN SAT** probléma NP-nehéz!

1-HÍJÁN SAT

- **Input:** φ CNF
- **Output:** kielégíthető-e max egy kivétellel egyszerre φ összes klóza?

Megoldás

Visszavezetjük a SAT-t erre!

$$\begin{array}{ccc} \text{SAT} & \leq & \text{1-HÍJÁN SAT} \\ \varphi & \longmapsto & \varphi' \\ \varphi \text{ kielégíthető} & \Leftrightarrow & \text{van olyan } T \text{ értékadás, ami mellett} \\ & & \varphi' \text{-ben max egy klóz értéke lesz 0} \end{array}$$

Inputkonverzió:

$$\varphi = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \quad \Rightarrow \quad \varphi' = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \wedge x \wedge \neg x$$

Ez így jó is lesz: $\varphi \mapsto \varphi \wedge x \wedge \neg x$ Ha van egy olyan T értékadás, amire $T(\varphi) = 1$, akkor T φ' -ben pontosan x -et vagy $\neg x$ -et állítja hamisra, azaz maximum egy klóz lesz hamis.

Fordítva, ha T egy olyan értékadás, hogy φ' -ben csak egy klóz hamis, akkor az csak x vagy $\neg x$ lehet, tehát φ -ben a klózek mind igazra kell kiértékelődjenek.

Példa:

$$\begin{array}{c} \varphi = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \\ \Downarrow \\ \varphi' = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \wedge (w) \wedge (\neg w) \end{array}$$

2. Feladat

Mutassuk meg az 2-HÍJÁN SAT NP-nehézségét!

Megoldás

Visszavezetjük rá a SAT-ot!

$$\begin{array}{ccc}
 \text{SAT} & \leq & \text{2-HÍJÁN SAT} \\
 \varphi & \longmapsto & \varphi' \\
 \varphi \text{ kielégíthető} & \Leftrightarrow & \varphi' \text{ van olyan } T \text{ értékadás, ami mellett} \\
 & & \varphi' \text{-ben max két klóz értéke lesz 0}
 \end{array}$$

Inputkonverzió: (az előző alapján)

$$\varphi = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \quad \Rightarrow \quad \varphi' = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \wedge x \wedge \neg x \wedge y \wedge \neg y$$

Példa:

$$\begin{array}{c}
 \varphi = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \\
 \Downarrow \\
 \varphi' = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \wedge (w) \wedge (\neg w) \wedge (w_2) \wedge (\neg w_2)
 \end{array}$$

3. Feladat

Mutassuk meg, hogy a 2/3-SAT probléma NP-nehéz!

2/3-SAT

- **Input:** φ CNF
- **Output:** kielégíthető-e egyszerre φ klózainak 2/3-a?

Megoldás

Visszavezetjük a SAT-t erre!

$$\begin{array}{ccc}
 \text{SAT} & \leq & \text{2/3-SAT} \\
 \varphi & \longmapsto & \varphi' \\
 \varphi \text{ kielégíthető} & \Leftrightarrow & \varphi' \text{-ben a klózok } 2/3\text{-a kielégíthető egyszerre}
 \end{array}$$

Inputkonverzió:

$$\varphi = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \quad \Rightarrow \quad \varphi' = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \wedge x_1 \wedge \dots \wedge x_n \wedge \neg x_1 \wedge \dots \wedge \neg x_n$$

} }
n darab pontosan n darab kielégíthető
}

3n klóz, amiből n + n db kielégíthető

Ha van egy olyan T értékadás, amire $T(\varphi) = 1$, akkor $T(\varphi')$ -ben pontosan $2n$ db klóz kielégíthető, mivel c_1, \dots, c_n kielégíthetőek, x_1, \dots, x_n és $\neg x_1, \dots, \neg x_n$ közül pedig pontosan n db lesz kielégíthető.

Fordítva, ha T egy olyan értékadás, hogy φ' -ben a klózik kétharmada igaz, akkor az csak úgy lehet, hogy az $x_1, \dots, x_n, \neg x_1, \dots, \neg x_n$ egységklóziknak pontosan a fele (n db) igaz és még c_1, \dots, c_n igaz, tehát φ -ben a klózik mind igazra kell kiértékelődjenek.

Példa:

$$\varphi = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z)$$

↓

$$\varphi' = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \wedge (w_1) \wedge (w_2) \wedge (w_3) \wedge (\neg w_1) \wedge (\neg w_2) \wedge (\neg w_3)$$

4. Feladat Mutassuk meg, hogy a **3/5-SAT** probléma NP-nehéz!

3/5-SAT

- **Input:** φ CNF
- **Output:** kielégíthető-e egyszerre φ klózainak 3/5-e?

Megoldás

Visszavezetjük a SAT-t erre!

$$\begin{array}{ccc} \text{SAT} & \leq & \text{3/5-SAT} \\ \varphi & \mapsto & \varphi' \\ \varphi \text{ kielégíthető} & \Leftrightarrow & \varphi' \text{-ben a klózik 3/5-a kielégíthető egyszerre} \end{array}$$

Inputkonverzió:

$$\varphi = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \quad \Rightarrow \quad \varphi' = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \wedge x_1 \wedge \dots \wedge x_k \wedge \neg x_1 \wedge \dots \wedge \neg x_k$$

Hogyan lehet kiszámolni, hogy ez a k mekkora? Nézzük:

Összesen $n + 2k$ klózunk van, ebből $n + k$ lehet maximum kielégíthető. Tehát a következő egyenletet kapjuk:

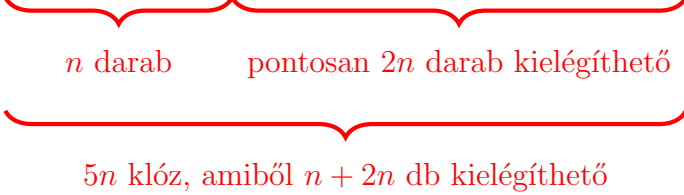
$$\frac{n + k}{n + 2k} = \frac{3}{5}$$

$$5n + 5k = 3n + 6k$$

$$2n = k$$

Tehát a helyes inputkonverzió:

$$\varphi = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \quad \Rightarrow \quad \varphi' = c_1 \wedge c_2 \wedge \dots \wedge c_n \wedge x_1 \wedge \dots \wedge x_{2n} \wedge \neg x_1 \wedge \dots \wedge \neg x_{2n}$$

Példa:

$$\varphi = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z)$$

↓

$$\varphi' = (x \vee y) \wedge (\neg y \vee z) \wedge (x \vee \neg y \vee \neg z) \wedge w_1 \wedge w_2 \wedge w_3 \wedge w_4 \wedge w_5 \wedge w_6 \wedge \neg w_1 \wedge \neg w_2 \wedge \neg w_3 \wedge \neg w_4 \wedge \neg w_5 \wedge \neg w_6$$

5. Feladat Mi az **1/2-SAT** probléma bonyolultsága?

1/2-SAT

- **Input:** φ CNF
- **Output:** kielégíthető-e egyszerre φ klózainak 1/2-e?

Megoldás

Ha az előző alapján számolunk mennyi lenne k a visszavezetésben?

$$\begin{aligned} \frac{n+k}{n+2k} &= \frac{1}{2} \\ 2n+2k &= n+2k \\ n &= 0 \end{aligned}$$

Ez pedig nem lehetséges, hiszen φ klózainak száma n , ami sosem lesz nulla. A visszavezetés nem fog így menni.

Még hozzá azért, mert ez a probléma **P-ben van!** (note: emlékezzünk vissza, hogy a mi input CNF-jeinkben nincs üres klóz)

Adjunk rá egy hatékony algoritmust!

Ha van egy $\varphi = c_1 \wedge \dots \wedge c_n$ alakú formulánk, abban a

- konstans 1 értékadás pontosan azokat a klózokat elégíti ki, amikben van pozitív literál
- konstans 0 értékadás pontosan azokat a klózokat elégíti ki, amikben van negatív literál

```
bool 1/2-SAT(CNF  $\varphi$ ) {
    return TRUE;
}
```

Tehát valamelyik a kettő közül mindig jó lesz!